

12:2

För en fastighet har av misstag upprättats en förbindelsepunkt på sådan höjd att fastighetens avlopp inte kunnat avledas med självfall. Eftersom kommunen inte har förmått styrka att misstaget berott på fastighetsägaren har denne inte ansetts betalningsskyldig för upprättande av ny förbindelsepunkt.

Makarna F. ägde en fastighet i Jönköpings kommun. Fastigheten, som är belägen i hörnet av Skolgatan och Hagagatan, tillhör verksamhetsområdet för kommunens allmänna va-anläggning. I samband med att en enfamiljsvilla med källare uppfördes på fastigheten upprättades den 15 december 1982 förbindelsepunkter för ren-, spill- och dagvatten utmed gränsen till Skolgatan. När det senare befanns att villan låg på en så låg nivå att spillvattnet inte kunde anslutas med självfall upprättade kommunen en extra förbindelsepunkt i Hagagatan för spillvattenanslutningen. Genom räkning den 14 april 1983 påfördes sökandena 7 200 kr i anläggningsavgift för den tillkommande förbindelsepunkten.

Makarna F. yrkade att Va-nämnden måtte fastställa att de inte var skyldiga att utge någon avgift för den extra förbindelsepunkten.

Kommunen bestred sökandenas talan.

Sökandena anförde: I ansökan om byggnadslov, som ingavs till kommunen den 9 november 1982, fanns uppgift om husets sockelhöjd. I samband med ansökan om byggnadslov beställdes – i servisanmälan för va – anslutning till kommunens va-nät för samtliga tre ändamål. I servisanmälan angavs inte var förbindelsepunkterna önskades placerade. Enligt påteckning på anmälningshandlingen har kommunen den 16 november 1982 utfärdat arbetsorder avseende förbindelsepunkterna. Genom den av sökandena anlitate husbyggarens – Anebyhus – försorg upprättades den 18 november 1982 en va-ritning med förbindelsepunkterna placerade vid gränsen mot Skolgatan och med höjdgivelser för förbindelsepunkterna för spill- och dagvatten. Nämnade uppgifter i ritningen måste ha erhållits av kommunen. När Anebyhus upprättade ritningar och uppgift om förbindelsepunkts läge saknas, begärs regelmässigt besked från kommunen om denna. Förmodligen har kommunen i detta fall upplyst att endast Skolgatan hade ledningar för samtliga ändamål varför punkterna placerats där på ritningen. Att kommunens arbetsorder ligger i tiden före va-ritningen tyder också på att det är kommunen som bestämt förbindelsepunkternas lägen. Den som handlade ärendet på Anebyhus har inte uppmärksammat att det inte gick att ansluta av-

loppet vid Skolgatan. Först under grävningsarbetet för servisledningarna uppmärksammades förhållandet. Sammanfattningsvis har sökandena således varken själva eller genom Anebyhus beställt eller anvisat punkterna i Skolgatan utan har kommunen på egen hand bestämt dessa. Härvid har kommunen begått ett fel som bör medföra att den får stå kostnaden för den extra punkt som blivit nödvändig att upprätta.

Kommunen anförde: Eftersom situationsplan med servisledningarnas lägen inte var bilagd servisanmälan, måste kommunen ha tagit kontakt med Anebyhus för att få besked om förbindelsepunkternas placering. Kommunen bestämmer normalt inte förbindelsepunkt utan att först samråda med fastighetsägaren. Att punkterna kommit att läggas i Skolgatan måste bero på att Anebyhus har begärt detta, vilket också bekräftas av att punkterna har denna placering på den va-ritning som kom in till kommunen den 12 januari 1983. Kommunen har på grund av den uppkomna situationen gått med på att fastighetens dagvatten avledds till spillvattenledningen i Hagagatan. Om sökandena redan från början valt att ansluta spillvattenledningen i Hagagatan, skulle kommunen eventuellt ha accepterat att också dagvattnet fick ledas dit. – I första hand görs gällande att förbindelsepunkter beställts i Skolgatan. Att dessa inte gick att utnyttja beror inte på någon försummelse från kommunens sida. Sökandena är därför betalningsskyldiga även för den extra förbindelsepunkten. Kommunen har med stöd av va-lagen rätt att bestämma förbindelsepunkts läge. Anpassar fastighetsägaren inte sin va-installation till upprättad förbindelsepunkt blir han betalningsskyldig för eventuell ytterligare punkt som måste upprättas. Även för den händelse kommunen skulle ha bestämt punkterna i Skolgatan, utan att ens ha rådgjort med sökandena, kan de därför inte undgå betalningsskyldighet för den extra förbindelsepunkten.

Va-nämnden yttrade:

Enligt 13 § va-lagen skall förbindelsepunkt, om inte särskilda skäl föranleder annat, läggas i fastighetens omedelbara närhet. Det ligger därvid i sakens natur att punkten, om ej särskilda förhållanden föranleder annat, också placeras på en sådan nivå att fastighetens avloppsinstallation kan anslutas med självfall.

Det är upplyst i målet att spillvattnet från fastigheten inte kunnat avledas med självfall till den förbindelsepunkt som upprättats i Skolgatan. Av utredningen i målet kan inte någon bestämd slutsats dras angående vad som orsakat att så blivit fallet eller vem som är ansvarig för detta. Som en allmän regel i situationer av det här slaget, där oklarhet om ett visst rättsförhållande föreligger, får det anses åligga huvudmannen för den allmänna va-anläggningen, alltså kommunen, att

visa att det inte berott på denne att en vidtagen åtgärd – i detta fall en inkoppling – inte kunnat fungera på avsett sätt. Va-nämnden finner att kommunen mot fastighetsägarnas bestridande inte kunnat visa att den bristande funktionen inte berott på kommunen. Med hänsyn härtill och då det, som ovan nämnts, normalt ankommer på huvudmannen att tillse att spillvattnet från en fastighet kan avledas med självfall, bör sökandena inte åläggas att betala kostnaden för den nyupprättade förbindelsepunkten. Sökandenas talan skall därför bifallas.

Va-nämnden fastställde att sökandena inte var skyldiga att betala avgiften för den extra förbindelsepunkten.

Beslut: 1985-01-16, BVA 7

Mål nr: VA 196/83